

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова
Геолого-географічний факультет
Кафедра економічної та соціальної географії і туризму

Силабус курсу
"Статистичні методи в регіональному та муніципальному управлінні"

Обсяг	Загальна кількість: кредитів 3; годин - 90; залікових модулів - 1; змістовних модулів - 2
Семестр, Рік	VI / 3 д/в; 8 / 4 з/в.
Дні, Час, Місце	за розкладом занять
Викладач (і)	Яворська Вікторія Володимирівна; доктор географічних наук, професор кафедри економічної та соціальної географії і туризму
Контактний телефон	(0482) 68-78-86
E-mail:	geotourism@onu.edu.ua
Робоче місце	кафедра економічної та соціальної географії і туризму (ауд. 74)
Консультації	очні консультації: згідно з графіком, затвердженим на засіданні кафедри; онлайн-консультації: телефон, zoom

КОМУНІКАЦІЯ

Спілкування в аудиторії за розкладом.

Інші види комунікації: консультація за розкладом, Google-class, Zoom

E-mail: geotourism@onu.edu.ua

Аудиторія: за розкладом

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Предмет вивчення дисципліни - є теоретико-методологічні основи статистичного дослідження соціально-економічних явищ і процесів на основі комплексного використання системи відповідних статистичних показників.

Пререквізити курсу: лекційний курс та практичні заняття з курсу "Статистичні методи в регіональному та муніципальному управлінні" викладається після засвоєння студентами наступних дисциплін: "Вища математика", "Основи геоінформатики та ГІС", "Основи урбаністики", "Основи просторового планування", "Регіональна економіка з основами регіональної політики".

Постреквізити навчальної дисципліни: дисципліни, для вивчення яких потрібні знання, уміння і навички, що здобуваються після закінчення вивчення даної дисципліни: "Геоменеджмент та геомаркетинг", "Управління ГЗР".

Мета курсу - формування теоретичних знань, прикладних вмінь та навичок щодо використання статистичних методів оцінки процесів регіонального та муніципального розвитку.

Завдання дисципліни полягають у теоретичній та практичній підготовці студентів з питань сутності регіональної статистики та її організації в Україні; методологічних підходів регіонального та муніципального управління та розвитку; статистичних показників оцінки та аналізу регіонального та муніципального розвитку; прикладних методів регіональних досліджень.

Очікувані результати. Здобувач повинен знати:

- поняття "регіону" як суб'єкта статистичних досліджень;
- поняття стійкого розвитку, принципи побудови програм стійкого регіонального розвитку;
- систему показників аналізу економічного, соціального та екологічного розвитку регіону;

вміти:

- проводити дослідження пропорційності, комплексності, спеціалізації та структурних зрушень регіонального розвитку на підставі використання статичних та динамічних моделей аналізу нерівномірності, побудови міжгалузевих балансів, виробничих функцій;
- розробляти статистичне забезпечення формування та реалізації політики регіонального та муніципального розвитку на основі застосування методів міжрегіональних порівнянь.

ОПИС КУРСУ***Форми і методи навчання***

Курс буде викладений у формі лекцій (26 год.) та практичних занять (20 год.), організації самостійної роботи студентів (44 год.) на д/в та у формі лекцій (16 год.) та практичних занять (6 год.), організації самостійної роботи студентів (68 год.) на з/в.

Основна підготовка студентів здійснюється на лекційних та практичних заняттях, але у значній мірі покладається на самостійне вивчення предмета студентами очної форми навчання під час семестру. Під час викладання дисципліни використовуються методи навчання: словесні (лекція, пояснення); наочні (демонстрація Power Point); практичні (практичні роботи); робота з підручником (під керівництвом викладача, самостійна робота студентів).

Змістовний модуль 1. Теоретико-методологічні підходи регіонального та муніципального управління та розвитку

Тема 1. Поняття та організація регіональної статистики.

Тема 2. Теоретичні засади муніципальної статистики та її роль у сучасному середовищі.

Тема 3. Методологічні підходи регіонального та муніципального управління та розвитку.

Тема 4. Міжнародні та національні міжрегіональні статистичні порівняння.

Змістовний модуль 2. Прикладні методи регіональних та муніципальних досліджень.

Тема 5. Статистичні показники оцінки та аналізу регіонального та муніципального розвитку..

Тема 6. Класифікація методів регіонального аналізу. Класифікація та групування в регіональній статистиці.

Тема 7. Методи оцінки міжрегіональних зв'язків.

Тема 8. Методи визначення комплексності, спеціалізації та структурних зрушень регіонального розвитку.

Тема 9. Використання виробничої функції для оцінки складових розвитку регіону

Тема 10. Статистичний аналіз регіональної нерівномірності.

Рекомендована література

1. Аксьонова І. В. Регіональна статистика. Конспект лекцій. Харків: Вид. ХНЕУ, 2008. 128 с.
2. Концепція державної політики та план з її реалізації по досягненню цілі 10.1. «Українці живуть у комфортних містах та селах» Програми діяльності Кабінету Міністрів України. Міністерство розвитку громад та територій України, 06.02.2020 р.
3. Мелконян Д. В., Яворська В. В. Статистика в туризмі : навч. посіб. Одеса : Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, 2021. 195 с.
4. Огай М. Ю. Проблеми забезпечення якості соціально-економічних даних на місцевому рівні. Статистика України. Вип. 20 (2-3). С. 22-31.
5. Руська Р. В., Іващук О. Т. Методи економіко-статистичних досліджень. Навчальний посібник Тернопіль: Тайп, 2014. 190 с.
6. Статистичні методи оцінки регіонального розвитку: навчальний посібник / під ред. д-ра екон. наук, проф. Раєвневої О. В. Х. : ФОП Александрова К. М., 2016. 328 с.
7. Топчів О. Г., Мальчикова Д. С., Яворська В. В. Регіоналістика. Херсон: Олді-плюс, 2015. 370 с

8. Якість інформаційного забезпечення соціальної політики. Макарова О. В. та ін.; за ред. Е. М. Лібанової. Київ: Дух і Літера, 2010. 248 с.

ОЦІНЮВАННЯ

Методи поточного контролю: усне опитування, оцінювання практичних робіт та виконання індивідуальних завдань. Форми і методи підсумкового контролю: підсумковий контроль - 6 семестр - залік. Залік складає студент, який виконав усі обов'язкові види робіт, які передбачаються навчальною програмою дисципліни та під час опанування дисципліни набрав 60 і більше балів.

Поточний контроль										Підсумковий контроль	Сума балів
Змістовий модуль №1				Змістовий модуль №2							
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	30	100
5	5	5	5	10	10	10	10	10	10		

T1, T2 ... T7 – теми змістових модулів.

6-й семестр - залік

Самостійна робота студентів.

Робота студентів складається з самостійного вивчення з певного переліку тем або тем, що потребують поглибленого вивчення. Самостійна робота (СР) контролюється у вигляді колоквиумів і звітів. Питання з тем, що відведені на самостійне вивчення включені до контрольних заходів. Увесь обсяг СР містить завдання які вимагають від студента систематичну самостійну роботу.

ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання модулів відбувається за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний). Підсумковий контроль здійснюється в аудиторії, у разі відсутності або низького результату перескладається одноразово протягом двох тижнів в день планової консультації. У разі недотримання політики щодо дедлайнів та перескладання контрольні заходи вважаються не зданими

Політика щодо академічної доброчесності:

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Неприйнятним у навчальній діяльності для учасників освітнього процесу є використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів (шпаргалок, конспектів, мікронавушників, телефонів, смартфонів, планшетів тощо).

За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: зниження результатів оцінювання поточного та підсумкового контролю; повторне проходження оцінювання; призначення додаткових контрольних заходів (додаткові індивідуальні завдання, контрольні роботи, тести тощо).

Політика щодо відвідування: відвідування лекцій – вільне, практичних занять – обов'язкове, запізнення не бажані. Бали за відвідування занять не нараховуються.

Мобільні пристрої: Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час підготовки практичних завдань в процесі заняття з дозволу викладача.

Поведінка в аудиторії: студент повинен дотримуватися правил внутрішнього розпорядку навчального закладу.